

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRĂȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE se primesc la ADMINISTRATIUNEA în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf. Max. Augenthaler & Emrich Lesner. Heinrich Sobalok. Rudolf Mosas. A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicării mai dese după tarifa și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o serie 10 or. sên 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I I I .

„GAZETA“ iese în tăcare și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se pronunță la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. sên 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 36.

Brașov, Miercuri 17 Februarie (1 Martie).

1899.

Inainte cu 40 de ani.

Alaltă-eri a răposat în castelul său dela Kettenhof, aprôpe de Viena, contele Bernhard de Rechberg, odinioară ministru-președinte și ministru de externe austriac. Numele acestui bărbat de stat, căruia i a fost dat, ca puțină altora, a ajunge etatea de 93 de ani, e strîns legat de o epocă, care deșteptă în noi Români însemnate reminiscențe politice.

Era în ajunul marelor schimbări dela 1860, cari semnalau trecerea dela absolutism la constituționalism, când contele Rechberg, pe atunci ministru de externe, fu numit și ministru-președinte. În calitate acăsta, el a contra-semnat diploma împărătescă dela 20 Octombrie 1860, care a deșteptat atâtea speranțe în toate țările și la toate popoarele monarhiei. Români nu erau cei din urmă, cari sperau, că după atâtea suferințe și după atâtea jertfe aduse pentru patriă și tron, va sosi și pentru ei un timp, în care se-și vadă reinviând drepturile lor naționale.

Trecuseră de ce anii dela revoluțiune. Pasiunile și ura, ce le-au deșteptat anii turburărilor, începuseră a se potoli și părea, că un spirit de conciliațiune a pătruns în totă împărăția, animând popoarele la nouă și mai liberă viață politică. În Viena se întrunise vestitul consiliu imperial „înmulțit“, conchiămat prin patentă împărătescă să se întrunească în jurul monarhului pentru a-i ajuta „să înainteze“ binele tuturor popoarelor Austriei în asemenea măsură. În acest consiliu Transilvania era reprezentată prin fericitul metropolit, pe atunci episcop, Andrei baron de Șaguna, Nicolae conte de Banffy, consilier și camerar c. r. și prin Carol Maager, președinte al camerei comerciale în Brașov, ér Bănatul era reprezentat prin fericitul Andrei de Mocioni.

Atât episcopul Șaguna, cât și Andrei de Mocioni au avut un rol însemnat în acest consiliu imperial. Ei au ținut discursuri de mare însemnătate în apărarea egalei îndreptățiri naționale a tuturor popoarelor și în deosebire a Românilor, ér Andrei de Mocioni a prezentat atunci Majestății Sale și un memorandum în apărarea drepturilor egale ale națiunii române în genere și în special ale Bănatului. Un rol foarte remarcabil a jucat în acest consiliu său senat „înmulțit“ și Sasul ardelean Maager, care între altele a pledat pentru o constituțiă imperială și pentru libertatea presei.

În mijlocul unei bune predispoziții a spiritelor, în așteptarea schimbărilor, ce aveau să urmeze, a apărut la 20 Octombrie renumita diplomă împărătescă, prin care, precum scim, s'au restabilit în țările coronei ungare constituțiunile lor de mai înainte. Atunci, tot deodată cu diploma, s'a aflat de lipsă a se lua măsuri pentru ca, în ce privește Transilvania, să se facă acele schimbări, ce erau neapărat de lipsă pen-

tru ca și Români, cari erau eschiși din constituțiunea vechiă transilvană și mai înainte n'au luat parte la drepturile politice, să se pôtă bucura de ele de aci încolo. Asemenea s'au luat măsuri, ca să se reguleze și situațiunea naționalităților și confesiunilor din Voivodina sêrbescă și Bănatul timișan în mod mulțumitor.

Autografele preainalte, prin cari se ordona luarea acestor măsuri și cari au apărut de-odată cu diploma dela 20 Octombrie a aceluia an, au fost adresate contelui Rechberg, care ca om drept și părtinitor al ideii egalei îndreptățiri a contribuit mult la acestea.

Se împlinesc încurând 40 de ani de atunci. La 1860 se făcuseră primele încercări de-a da țerilor și popoarelor monarhiei drepturile, ce le reclamau. Unde am ajuns după patru decenii, vedem. La început bărbății de stat din fruntea guvernului împărătesc se gândiau, cum să facă să se stabilească echilibrul între cei privilegiați și între cei, cari mai înainte nu s'au bucurat de drepturile politice.

Asămănând acele timpuri cu cele de astăzi, ori-cine va trebui să se întrebe cu mirare, cum se pôte, că ceea ce s'a aflat atunci ca neapărat de lipsă, acele schimbări esențiale său „afund tăietore“, — cum li-se dicea, — cari se cereau atunci pentru ca să se pôtă bucura și Români de drepturi politice naționale, astăzi nu numai, că nu mai sunt luate în considerare de consiliarii Majestății Sale, dér se lucrează chiar deadreptul pentru de a împinge pe Români în starea cea vechiă de sclavagiu politic!

Schimbarea ministeriului.

„Budapesti Közlöny“ publică următoarele în edițiã extraordinară de Lună:

Majestatea Sa împărătescă și apostolică regescă a binevoit a primi cu prea înalta decisiune dela 26 Februarie a. c. demisiunea ministeriului unguresc, a-i arăta prea înalta sa mulțămire pentru serviciile sale fidele și zelose și a da următoarele prea înalte autografe:

„Iubite br. Banffy! În urma demisiunii ministeriului Meu unguresc, ce am primit-o ađi, absolvându-te la propria D-Tale cerere dela postul D-Tale de ministru-președinte unguresc, îți esprim cu acăsta ocaziune mulțămire și recunoștința Mea pentru serviciile D-Tale cu deosebire fidele, zelose și escelente, ce le-ai prestat în poziția D-Tale de ministru-președinte și în grele împrejurări întot-déuna cu deplin devotament, cu rară abnegare de sine și cu curată intențiune patriotică; și-ți conferez, ca semn al grației Mele neschimbate, marea cruce a ordinului meu „St. Stefan“ fără de taxă.
Viena, 26 Februarie 1899.

Francisc Iosif m. p.

Iubite de Szell! Te numesc prin acăsta ministru-președinte al Meu

unguresc și aștept propunerile D-Tale privitoare la formarea ministeriului.

Viena, 26 Februarie 1899.

Francisc Iosif m. p.

Br. Banffy m. p.

Urmězã apoi trei autografe către foștii miniștri Erdelyi (justiție) Perczel (interne) și Daniel (comerț) prin cari, în urma dimisiunii ministeriului, sunt absolute grațios din posturile lor „pe lângă deplina recunoșcere a serviciilor lor fidele și escelente, prestate cu zel neobosit“.

După acăsta vine următorul autograf:

La propunerea ministeriului-președinte al Meu unguresc, numesc din nou ministru de honveđi al Meu pe br. Geza Fejervary, ministru de finanțe al Meu pe Ladislau Lukacs, ministru de culte și instrucțiune publică al Meu pe Dr. Iuliu Wlassics, ministru de agricultură pe Ignacz Daranyi, ministru al Meu croato-slavon-dalmatin fără portofoliu pe Ervin Ceh și ministru pe lângă persoana Mea pe contele Emanuil Szechenyi, respective îi întăresc în posturile lor, ce le-au ocupat până acum; — mai departe numesc prin acăsta ministru al Meu de justiție pe secretarul de stat și deputat dietal Dr. Alex. Plosz, în fine ministru al Meu de comerț pe deputatul dietal Alex. Hegedus, și însărcinez în mod interimal cu conducerea ministeriului de interne pe ministru-președinte al Meu. Autografele Mele îndreptate către respectivii, le alătur pentru ulterioara dispoziție.

Viena, 26 Februarie 1899.

Francisc Iosif m. p.

Coloman Szell m. p.

Urmězã diferitele autografe contra-semnate de Col. Szell. Acăsta serie de autografe se încheie printr'unul, prin care — la propunerea ministeriului a latere — i se conferă ministeriului de finanțe Lukacs, în recunoșcerea distingerii sale, marea cruce a ordinului „Leopoldin“ fără taxă. Acest autograf e contra semnat de contele Emanuel Szechenyi.

Voci despre căderea lui Banffy.

Cine a răsturnat pe Banffy? Cu întrebarea acăsta se ocupă diarul catolic conservativ din Viena „Vaterland“, care scrie între altele:

„Așa-dérã s'a milostivit cea mai superioară direcțiune a spitalului pacientului ungar, și n'a lăsat, ca acesta să fiă supus curei radicale banffyste. Decã membrele rupte s'au aședat într'adevăr bine și durabil, trebuie încã să se dovedescã; în ori ce cas toți medicii curanți de până acuma și-au păgubit renumele. Având însă asigurarea, că totuși se va trece peste greutatele actuale și cele mai de aprôpe ce vor urma, se va puté ori și cum suporta cu obicnuita abnegare de sine reua impresiune morală a schimbării în tratament. Și acăsta cu atât mai mult, cu cât ast-fel Banffy n'a fost răsturnat prin obstrucțiune, ci de către Corónã a fost lăsat să cadã, de unde totuși rezultã o deosebire în concepțiunea soluțiunii de acum și a schimbării în atitudinea majorității față cu Banffy.“

Organul ministeriului de externe din

Viena „Fremdenblatt“ laudã patriotismul opoziției maghiare, care s'a grăbit să facã posibilã pacea, și apoi observã:

„Se vede, că partidele opoziționale țin la părerea, că multiplele pierderi de mandate ce le-au suferit la ultimele alegeri dietale, au a-le mulțãmi directei său indirectei interveniri a guvernului, și se vede, că sperězã a-și recãștiga érași numărul de mandate, ce l'au avut mai înainte, decã aceea intervențiã va întâmpina o piedecã prin înființarea unui nou for al controliei alegerilor (judicatura Curiei). Decã rezultatul nouelor alegeri, ce stau în fața unui apropiat viitor, vor corêspunde așteptãrilor opoziției, se va dovedi. Dér de sigur, că posibilitatea asigurării curățeniei și a modului cinstit, în care să se facã alegerile pentru dietã, este un interes public, care trebuie să-i zacã la inimã majorității nu mai puțin ca minorității.“

Rêspundând la o deputație din Jászberény, care i-a oferit cetățenia de onóre, Banffy a aruncat câte-va săgeți în contra lui Szell — se 'ntelege fără a-l numi — căruia să vede, că-i pôtã Sãmbetele. Din incidentul acesta „Bud. Napló“ scrie, criticând purtarea lui Banffy, între altele:

„Br. Banffy a declarat, că ideia fundamentală a politice sale a fost crearea unui stat național maghiar, o frasã, gólã deo-partea, de altã parte mincinosã. Banffy nu pôte nega, că statul a esistat și înainte de el; trebuie să recunoscã și aceea, că a primit acest stat dela antecesorul său în stare unitarã. Acest stat a fost și atunci unguresc, el n'a trebuit decã să creeze nici statul, nici unitatea și maghiarismul său. Rãmâne momentul național. Dér unde sunt urmele politice de naționalitate a lui Banffy? Putut'a el să desarmeze activitatea naționalităților? Banffy se laudã cu fapte, ce nu le-a sêvêrit. Acăsta este permis s'o facã un Tartarin din Tarascon, nu însă un ministru-președinte, care se retrage. Despre contrarii săi politici díse Banffy, că merg pe cărãri rele și că n'au făcut bune servicii intereselor țerii. Decã Banffy s'ar fi retras înainte cu doué luni, el ar fi scutit țera de starea ex lex. De ce nu a dimisionat în Decemvre, și a așteptat până în Februarie? Fiind-cã a sperat, că opoziția se va sacrifica. El a așteptat așa-dér, că contrarii săi vor fi mai cu abnegare decã el. Obstrucțiunea a fost în urmă pe deplin justificatã prin clausula dela Ischl. Dér ce a justificat la Banffy, că s'a acățat atât de tare de fotoliul său ministerial, când Corónã și partida sa pãrãsiserã politica lui? Ceea-ce e în contra bunului gust, ceea-ce interdice decența parlamentarã, stãruința de a rămãne a ministerului președinte cãdut, prin ce pare ea justificatã? La acăsta să ne rêspondã Banffy.“

La întãrirea noului Metropolit.

Vorbind despre întãrirea alegerii de Metropolit și de apropiata despãrtire a clerului și poporului din eparchia Aradului de arhipãstorul lor de până acum, Prea Sãntia Sa episcopul Ioan Mețianu, „Biserica și Școlã“ din Arad scrie între altele:

Timp de 24 de ani a vestit Pre Sãntia Sa de pe amvonul sfințelor bisericilor cãvântului lui Dumneșeu iubitelui său cler și popor eparchiot prin deseale visitațiuni ca-

nonice întreprinse în toate părțile diecesei, prin literile pastorale adresate regulat în fiș-care an către cler și popor la sărbătorerea Născerii Domnului, a Anului nou și a Învierii Domnului, și la alte ocazii, sfătuindu-l și întărindu-l în credința strămoșească și la propășirea în fapte și virtuți creștinesci.

Timp de 24 de ani cu „lucrări învățând“ pe fiece carele din noi, a lucrat cu un succes ne mai vădit până acum în părțile noastre la ridicarea și întărirea învățământului profesional prin înmulțirea școlilor noastre elementare, prin organizarea institutului pedagogic-teologic din Arad conform trebuințelor timpului, prin zidirea seminarului diecesan, prin înființarea alumnecelor diecesane, și peste tot prin alipirea și îndulcirea poporului nostru pentru creșterea religioasă prin școlile noastre confessionale.

Epoca, de care vorbim, bogată în fapte mărețe, săvârșite pe terenul înălțării și ridicării simțului de pietate creștinescă, bogată în fapte, săvârșite întru interesul ridicării și înălțării instrucțiunii și educațiunii în popor, a fost în același timp rodnică și pe terenul înființării și augmentării fondurilor și fundațiilor atât aici în centrul diecesei, cât și în genere în eparchia, în averea comunei bisericesci. Fondul preoției din diecesa Aradului, investirea averilor bisericesci în realități prin cumpărarea de însemnate complexe de pământ pe sâma diecesei și pe sâma multor comune bisericesci, activarea fundațiilor diecesane: Elena Ghiba Birta, Teodor Papp, Ebesfalvay și altele dovedesc, că Prelatul, care se desparte de noi, și-a făcut întru prisosință cu zel și cu o neobosită activitate și pe acest teren datorința de Arhiepiscop și Părinte al diecesanilor săi.

Sunt opere mari lucrările săvârșite de Prea Sântia Sa întru interesul dezvoltării și înălțării eparchiei, opere de valoare neperitoare. La aceste frumoase opere se adaugă apoi și faptul, și ținuta demnă, prin care Prea Sântia Sa a reprezentat biserica noastră și a apărut interesele noastre între împrejurările destul de grele ale Arhiepiscopiei Sale.

Prin toate aceste fapte Prea Sântia Sa și-a ridicat monument neperitor în inima diecesanilor săi, cari pururea îi vor păstra neschimbată iubirea și recunoștința, cu care îi datorăm, și o va străplânta cu deplină pietate în generațiunile viitoare.

Acastă iubire constituie, și ne face nouă diecesanilor atât de greu momentul despărțirii de iubitul nostru Arhiepiscop. Faptul însă, ca prin operele sale mărețe Prea Sântia Sa rămâne și mai departe între noi, precum și faptul, că depărtarea Prea Sântiei Sale dintre noi i-a dat un teren mai mare de lucrare în biserica noastră, și convingerea neclătită, că Prea Sântia Sa prin experiențele câștigate în decursul unui șir lung de ani de demnă Arhiepiscopie

și prin iubirea față de credincioșii săi, va îngriji și de aci înainte și va stăruia din toate puterile sufletesci, cu cari l'a distins Dumnezeu, la ridicarea sfintei noastre biserici și iubitului său popor, ne inspiră curaj și bărbăția în greutatea momentului despărțirii...

„Sistemul“ și Croații.

Opoziția croată a depus pe biroul camerei din Agram un proiect de adresă ca răspuns la mesagiul, prin care a fost deschisă dieta. Proiectul a fost prezentat prin deputatul Dr. Derencin.

În prima parte a adresei se face oglinda fidelă a abuzurilor electorale și se ridică justa plângere, că de 15 ani, deja în Croația nu mai există viață constituțională, căci guvernul influențează alegerile cu toată puterea discreționară, de care dispune. Legea electorală — dice adresa — este călcată cu nerușinare, votanții opoziționali sunt scoși din listele electorale, er pe timpul alegerilor, ei sunt arestați, pentru-ca astfel să se exercite terore asupra totalității. Când se fac votările, opoziționali sunt respinși dela vot sub pretexte de nimic și sunt înlocuiți de guvern cu alții, cari n'au drept de a vota. După-ce se fac alegerile, persecuția se continuă: alegătorii opoziționali sunt forțați a plăti cheltuielile alegerilor, și mandatele opoziționaliilor aleși se nulifică, chiar și când aceștia au întrunit unanimitatea voturilor.

Adresa arată mai departe asupra raporturilor dintre Ungaria și Croația. În patria noastră — dice — domnesce ați pututindeni părerea, că puterea legislativă și executivă maghiară află în acest sistem al guvernului croat singurul mijloc în stare a susține raportul de alianță între Ungaria și regatul croat, și în presupunerea această Ungaria sprijinesce cu toată puterea ei sistemul de ați în Croația. Opoziția croată regretă această rătăcire, periculoasă pentru ambe părțile. După convingerea ei patriotică, înțelegerea maghiaro-croată nu se poate stabili, decât sub condițiunea, decă nișuințele juste ale națiunii croate spre unitate în cadrele monarhiei și spre independență și libertate, vor fi recunoscute leal, căci națiunea croată are drept la această în virtutea tradițiilor ei istorice și de stat. Sistemul actualului guvern croat — care se atribuie influenței Ungariei — a creat o ură atât de mare între Ungaria și Croația, cum istoria mai nouă a acestor două popore nu poate să arate.

În partea din urmă, adresa atacă tot cu mai mare efect sistemul ungueresc, ce se practică și în Croația, sistem, care nu este altceva, decât un absolutism ascuns. În astfel de împrejurări dieta provincială croată nu-și poate împlini problema, din care causă cere, ca puterea executivă să fie depusă în mâni, cari soi se respecte și să așere constituția.

SCIRILE ȚILEI.

16 (23) Februarie.

Dieta Bucovinei s'a deschis Sâmbătă în 25 l. c. Mareșalul țării I. Lupul a deschis ședința aducând la cunoștința camerei morțea arhiducesei Maria Immaculata. La ordinea țilei s'au cetit 27 raporte asupra diferitelor afaceri, er după cetirea lor ședința s'a închis.

Serata literară din Clușiu. Despre serată literară, ce s'a dat Joi în 23 l. c. în sala festivă a hotelului Central din Clușiu de către junimea română universitară de acolo, se scrie, că a avut o splendidă reușită. Public a asistat în număr foarte mare, așa că sala părea prea mică pentru a cuprinde pe cei preșenti. Serata fu deschisă de către d-l Val. Moldovan rigor. în drept, și îndată după deschidere a urmat declamarea Satirei III de Eminescu prin d-l Ioan Giurgin, care cu pricepere și destoinicie soi se achite de rolul de declamator. Urmă concertul nr. 1 de Berlioz, executat solo cu tehnică escelentă pe violina de către d-l Virgil Pop. Punctul următor din program l'a avut stud. în fil. d-l I. Scurtu, care a ținut o conferență despre „Oratoriul la Români“. Conferențiarul și-a predat tema sa liber, fără a se ține strict de manuscris, ceea-ce a făcut efect cu atât mai mare. Publicul l'a răsplătit cu vii aplaus. Au executat apoi d-șorele Valeria Isac și Valeria Roșescu cu multă dexteritate o variantă lucrată de C. Chovan după cântări românesce dela țără pentru pian pe patru mâni. Ultimele două puncte din program: cântarea solo „Ai plâns și tu odată“ executată de d-l Enea Andrea și predarea comică „Mitu Grenadiru“, de d-l C. Ignea au stors de asemenea complăcerea și aplausele publicului. — După producțiune a urmat o veselă petrecere cu joc, care a durat până 'n țorii țilei.

Cununia. Dumineca viitoare, 5 Martie n. la orele 4 p. m. se va săvârși în biserica S-lui Nicolae din loc cununia d-lui Aurel Ciortea, profesor la școlile medii române din loc, cu d-ra Maria G. Navea. — Sincerile noastre urări de fericire tinerii părechii!

O conferență despre Mihail Kogălniceanu. Duminecă în 7 Februarie v. s'a ținut în sala Ateneului din Brăila o conferență despre neuitatul bărbat de stat și mare patriot român Mihail Kogălniceanu de către profesorul Constantin Banu. Conferențiarul a caracterizat figura măreță a lui Kogălniceanu din punct de vedere al ideii naționale, vorbind mai întâi despre rolul ce l'a avut el între anii 1820—48 și arătând cum în acea epocă de înjosire Mihail Kogălniceanu a dat naștere ideilor liberale al căror reprezentant ilustru a fost el. În partea a doua conferențiarul s'a ocupat de caracterul lui Kogălniceanu, er în partea a treia a vorbit despre activitatea

politică fenomenală a acestui bărbat. Conferențiarul a fost viu și șgomotos aplaudat.

Conduct de torțe pentru Szell. Pe Luni sera era plănuit a i-se face nou-lui ministru-președinte un mare conduct de torțe în Budapeșta. Aușend de acesta Szell, a chiamat la sine pe primarul și dintre arangieri pe Dionisie Pazmandy (!) și le-a spus, că nu află oportun și necesar conductul de torțe, că țuia de Luni nici n'ar fi potrivită pentru arangiarea lui, că în genere demonstrația nu-i place personal, der vrea să respecte respectivele drepturi legale și constituționale ale cetățenilor (!) Arangierii în urma acesta au amănat se țice, ținerea conductului de torțe pe Mercuri.

Documentul privitor la deschiderea preparandiei române din Arad, din care d-l învățator D. Medrea a aflat un esemplar în archiva parochială din Ilteu și despre care și noi am făcut amintire, a fost deja mai înainte publicat din partea d lui Iosif Vulcan, redactorul „Familiei“, în colecțiunea de documente alăturate la discursul său de recepțiune ținut la Academia Română în ședința solemnă din 29 Martie 1892. Tot acolo se află și Intimatul Locotenenței din Buda, precum și „Cuvântul“ provocat de acel Intimat și menit a se ceti în biserici în țuia deschiderei preparandiei.

Posta, Telegraful și Telefonul în România. Dela 1 Aprilie până la 30 Noiembrie 1898 venitul postelor din România a dat suma de 3,681,985 lei 26 bani, cu 60,000 lei mai mult decât evaluarea bugetară și cu 323 469 lei 78 bani mai mult decât în perioada corespunștore a anului 1897. — Telegraful și instalațiunile telegrafice au produs 2,696,253 lei 76 bani, cu 50,000 lei mai puțin decât evaluarea bugetară, der cu 100,969 lei 94 bani mai mult decât în perioada corespunștore a anului 1897. — În fine, instalațiunile, convorbirile și abonamentele telefonice au produs 248,350 lei 94 bani, cifra evaluării bugetare pe această perioadă, der cu 46,644 lei 89 bani mai mult decât în epoca corespunștore a anului 1897.

27 corăbii dispărute. Pe Oceanul Atlantic au băntuit țilele trecute furtunul mari. Marea turburată a causat multe nenorociri și până acum n'a sosit nici o șcire despre 27 corăbii. Furtuna a izbucnit în 12 Februarie, și corăbiile, cari a doua ția au intrat în portul New-York, erau acoperite cu gheață. Toate aparatele de salvare și catargul corăbiei „Anconia“ au fost șdorbite de furtună; însă-și corabia fu răpită de vifor și numai un noroc etra-ordinar a dus-o în port. Furtuna a băntuit mai puternic între Savaana și Boston.

Nou general șef de medici militari. În conducerea corpurilor sanitare ale Austro-Ungariei se fac acum mari schimbări. În fruntea întregului corp ofiteresc al me-

FOULETONUL „GAZ. TRANS“.

Câte-va etimologii poporane române.

de
Nicolae Sulică.
(Urmare.)

Așa-dără forma originală intrată de-a dreptul prin lectura Alexandriei în limba noastră, după D-l Șăineanu, e forma Căp-câne, er formele Căpcăun și Cătcăun nu sunt decât nișce variante modificate ale Căpcănelui.

Eu unul nu cred, se fie așa, cum dice D-l Șăineanu, ei susțin a priori, că raportul e tocmal invers. Nu forma Căp-câne e forma originală, ci prototipul original a fost Cătcăun, din care prin etimologizare poporană s'a dat naștere formei posterioare Căpcâne.

Motivele sunt următoarele:

Înainte de toate D-l Șăineanu nu ne șplică, cum s'au făcut seu mai bine țis,

pentru-ce s'au făcut din forma clară și înțelșă românescă Căp-câne cele lalte 2 forme (Căpcăun și Cătcăun) șcalciate și fără nici un înțeles românesc. Tendința poporului se manifestă tot deuna în direcțiunea contrară: unei forme obscure i-se dă o formă cât mai înțelșă, din imblăcii să face pe alocurea umblăcii (Transilvania și Moldova), din tărncop se face tărncop, ca și când ai turna pământul cu el etc. Cunoscând această tendință a poporului, atunci când pentru noțiunea de monstru antropofag ai cele 3 forme aprupe identice: cătcăun, căpcăun, căpcâne, e la mintea omului să a-jungă la concluziunea, că forma cea mai înțelșă: căpcâne e forma cea mai nouă, er cele-lalte 2 forme mai obscure sunt formele mai originale.

Mai departe e foarte semnificativ, că cea mai veche redacțiune românescă a Alexandriei, păstrată în copie¹⁾ dela 1620 a lui popa Ioan din Sâmpetru (Ardeal), nu cunoșce încă un termen special de căpcâne, seu căpcăun pentru monstrii cu capul

de căne, ci ni-se spune simplu: „Și de acolo merse 7 țile și o țără cu oment cu două capete, dinainte avea cap de om și grăia omenesce, er dindărșpt avea cap de căne și lătra cănesce“²⁾.

Numai în edițiunile de mai târșiu sunt amintiți la acest loc Căpcăunii, seu Cătcăunii. E evident dect, că în răștimpul, când s'a făcut prima traducere a Alexandriei (după D-l Sbierea³⁾ 1562—1620) nu era cunoscută încă forma Căp-câne, prin urmare nici n'a putut fi fabricat de-odată cu traducerea textului narațiunii.

Der chiar decă am admite, după cum vrea D-l Șăineanu, că forma românescă nu e decât o traducere a formei grecesce seu slave, rezultatul traducerii tot n'ar fi putut fi Căp-câne, ci cel mult „Cănc-cap“, precum din Til Eulen spiegel a rezultat prin traducere forma românescă Tilu Buh oglindă, și precum din grec. Kyno-kephalos seu Skylo-kephalos a rezultat forma tradusă

slavă Peso-glav.⁴⁾ E evidentă așa-dără lipsa de temeiu a hipotesei D-lui Șăineanu. Căp-câne e o formă cu totul secundară, și a-nume rezultatul etimologizării poporane din căpcăun, resp. cătcăun.

Notez, că Cătcăun dimpreună cu cele două variante ale sale se aplică în literatura noastră poporană mai ales ca atribut al Tătarilor antropofagi. E foarte interesantă și caracteristică în punctul acesta balada publicată de Liuba-Iana în topografia satului Maidan, unde se țice între altele (pg. 42):

E pe sama cănelui,
Cănilor căpcănilor,
Dușmanul creștinilor.

Autorii cu drept observă la versurile acestea: „ore nu va fi fost acest vers așa:

E pre sâma Chamului
Chanului Tătarilor etc.

er mai târșiu „s'a schimbat“, numai cșt „Căpcănilor“ n'avem se-l substituim cu

¹⁾ Se se compare cuvântul românesc glavă din vechiu bulgarul glava (caput); er Skylokephalos asemenea e compus din skylos (căne) și kephalos (cap).

²⁾ I. Bianu în Columna lui Traian 1883, pg. 452.

³⁾ Op. cit. ibid.

⁴⁾ I. Sbierea. Mișcări culturale pg. 277.

dicilor militari va fi pus medicul de stat-major general Dr. Mauriciu cav. de Nagy. E vorba, că se va face și o schimbare de sistem în organizația corpurilor sanitare militare.

Băile scolare române din loc, din cauza probarei cazanului, vor fi închise de Duminecă începând și până Joi dimineața (5—8 Martie n. inclusiv).

Concertul societății filarmonice. Joi în 2 Martie a. c. se va da în noua casă de concerte, sub direcțiunea d. lui A. Brandner, al II-lea concert ordinar al societății filarmonice cu următorul program: 1. *Reznick*: Uvertură la „Donna Diana”; orchestră. 2. *Lachner*: Octet pentru flaut, Oboe, 2 clarinete, 2 cornuri, 2 fagoturi. 3. *Volkman*: Serenadă, pentru orchestră. 4. *Mozart*: Symphonie W. 2 în G. moll. Inceputul la 8 ore. Bilete se vând începând dela 1 Martie în librăria H. Zeidner.

Correspondența „Gaz. Transilvaniei.”
Clușiu, Febr. 1899.

Acum, la începutul semestrului al doilea al anului universitar, cuget, că e potrivit a arăta publicului român și mai ales celor interesați și cu inimă pentru cauză unele neajunsuri și greutăți, cu care avem noi a ne lupta.

Mulți părinți își trimit fiii lor plini de speranță pe la universități și se îngrijesc astăzi de hrana lor sufletească, prea puțin sunt însă, cari să fie în stare a se îngriji îndeajuns și de hrana lor trupescă. Sunt mulți între tineri, cari pe lângă toate greutățile părinților primesc ajutoare frumoase, așa că în alte împrejurări s'ar pute susține mai cum se cade, decât totuși sufer, cauza este a se căuta adeseori în împrejurările sinistre, în cari se află tinerimea română în acest oraș, unde în loc de binăvoință, întâmpină pe lângă alte rele nesfârșită ură și reavoință.

Cei mai mulți dintre noi ne susținem cu miclele stipendii, ori modeste ajutoare lunare, ce le primim de acasă, și alții din neînsemnatele onorare, ce le primesc pentru munca săvârșită prin diferite cancelarii. Astfel fiindu-ne împrejurările în cele mai multe cazuri suntem siliți câte 2—4 inși să închiriam câte-o odaie mică, slab mobilată scundă și întunecată. Traiul e scump. Câte 10—16 inși avem mâncare scump plătită pe la anumite familii scăpătate, cari se susțin numai din această, și alții sunt în cost chiar pe la familii israelite și se hrănesc tot cu „coșer”. Lipsa de mijloace materiale silesce pe cei mai mulți să se retragă de pretutindeni, ori să cerceteze localurile cele mai de rând, unde nu vin în atingere, decât cu un public ordinar.

Ast-fel tocmai în timpul, când corpul are mai mare lipsă de-o bună hrană și îngrijire, partea cea mai mare din noi suntem siliți a trăi prin locuințe umede și

nesănătose, prin localuri infecte și a ne hrăni slab. Mulți se sting din cauza acesta în frageta lor tineretă, și alții își ruinază sănătatea.

Răul acesta, după părerea mea, pe lângă o voință tare s'ar pute alina încâtva. În Clușiu, după cum arată anelele universității, în fă-care au studiază câte 50—100 tineri români. S'ar pute face, ca aceștia să fiă cel puțin împreună la masă la vre-un restaurant românesc, unde ar pute conveni mai des cu inteligența noastră din loc și jur, ceea-ce numai spre folosul tinerimei ar pute fi. A și făcut mai anii trecuți încercare câte un restaurator român, dar din cauza nepărtinirii și a discordiei atât dintre tinerime, cât și dintre familiile de aici nu s'a putut susține, măcară nu unul și chiar două restaurante românești s'ar pute susține cinstit, decât s'ar bucura de sprinjinul armonios al Românilor. În acest caz noi am afla mâncări și beuturi curate și românești, și banii noștri cu atâta sudore câștigați ar rămâne în mâni românești. Acel, și eu fruntași ai noștri din Clușiu cari ar porni o mișcare în direcția acesta și ar căuta să ușureze întrunirea noastră nu numai că ar afla ascultare la tinerime, dar, după convingerea mea, ar face un imens serviciu acestuia și cauzei române peste tot.

Ar mai fi și un alt mijloc de ajutoare: Se află între noi tineri din familii române bune și inteligente, dar sărace. Tinerii sufer aici, și mamele lor, surorile etc. sufer acasă. N'ar fi oare mai bine și mai ușor, decât asemenea familii, cel puțin pentru durata studiului respectivului fiu din sinul lor, și-ar strămuta domiciliul la Clușiu, unde s'ar pute susține și numai dând cost câtor-va tineri români? Prin asta s'ar ajuta de-o parte pe sine însele, și de altă parte ar face tinerilor un bun și mare serviciu, dându-le mâncări curate și sănătose, fără a-i costa însă mai mult, decât dau acum străinilor.

În fine, prin aceste rânduri, eu n'am avut alt scop, decât să atrag atențiunea bărbatilor generoși, cari se interesează de soarta noastră, asupra împrejurărilor, în cari trăim noi aici. Ei vor ști apoi mai bine decât mine, să afle mijlocele, prin cari s'ar pute ușura măcar în parte soarta noastră. La totă întemplantă însă, devisa noastră ar trebui să fie, ca banii pe cât se poate să rămână în mâni române, — lucru, ce mai ales în cazul de față n'ar fi greu de făcut.

Un student universitar.

Legea falimentelor în România.

Ministrul român de justiție, d-l. C. Stoicescu, a depus în senat un proiect de lege pentru modificarea dispozițiilor codului de comerț cu privire de falimente.

Etă în resumat modificările, cari fac obiectul acestui proiect de lege:

Ideia principală este de a accelera operațiunile falimentului, pentru a se pute

ajunge în termenul cel mai scurt posibil la una din aceste două soluțiuni: concordatul sau actul de unire al creditorilor. În acest scop, termenile pentru toate operațiunile falimentului sunt scurtate.

Cota concordatară care, după legea din vigoare, este de 40 la sută, s'a urcat la 60 la sută și această cotă va trebui să fie garantată de falit prin o ipotecă ori printr'un deposit de bani sau efecte. În caz când falitul nu va avea nici ipotecă, nici bani, atunci se va numi custode de către creditorii, care să continue comerțul falitului până la complectă achitare a cotei concordatară.

Proiectul prevede măsuri preventive contra comercianților de rea credință, care pregătesc din vreme falimentul vânzând mărfurile cu prețuri derisorii. Între aceste măsuri este și aceea, care prevede, că orice instrăinare a averii falitului făcută între rude cu șese luni înainte încetării plăților va fi nulă de drept. Se știe că asemenea instrăinări incoomicoase sunt foarte frecvente, și dispozițiunea care prevede nulitatea lor, va avea de efect stărpirea unor asemenea fraude.

În fine, judecătorii comisari sunt desființați și atribuțiunile lor sunt conferite completului tribunalului.

Camera de comerț din București luând cunoștința de proiectul de lege pentru modificarea condului de comerț în ce privește falimentele, s'a declarat foarte mulțumită și recunoscătoare a și ținut seamă și de plângerile sale.

Convocare.

Reuniunea femeilor române gr. or. din Făgăraș și jur își va ține adunarea generală din est în *Duminecă în 6 Martie st. n. 1899* la orele 3 p. m. în școala noastră confesională gr. or. din Făgăraș, la care sunt rugate a participa d-nele membre, precum și alți binevoitori ai acestei corporațiuni.

Obiectele: 1) Raportul comitetului. 2) Censurarea rațiociniului. 3) Propunerii diverse și alegerea unei comisii pentru verificarea protocolului.

Făgăraș, 25 Februarie 1899.

Maria Dan, I Berescu,
președintă. secret.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Bran, 10 Februarie v. 1899.

La petrecerea declamatorică-musicală împreună cu joc și tombolă, aranjată de Eforia școlii capitale române din Bran în 7 (19) Februarie a. c., s'a încasat peste tot suma de 85 florini 10 cruceri. Cheltuielile au fost 56 florini 83 cr. Venitul curat 28 fl. 27 cr. Din acest venit s'a dat Reuniunii femeilor din loc suma de 10 fl. v. a. și suma de 18 fl. 27 cr. și cu venitul curat dela tombolă în sumă de 13 fl. 12 cr. s'au depus la Institutul „Parsimonia” spre fructificare.

Taxe și suprasolviri au încurs dela următorii domni:

Ilustr. Sa Ioan Cav. de Pușcariu 4 fl., George Urdea prim pretore 5 fl.

Ioșif Runcanu paroch, Ioan Enescu inv., George Babeș paroch, Leontin Babeș paroch, Leontin Pușcariu paroch, S. Stoica medic, Anton Prehal și I. Fleischer câte 2 florini.

G. Mănoiu primar, Il. Reit paroch, G. Onea Gărbacea, Alexe Chițu, Nicolau Roșu inv., Aron Pușcariu inv., Valeriu Ionică, Iacob Popa not., Axente Moșoiu not., Familia Martonfi, Ioan Mănoiu comis și Eliseiu Nemeș câte 1 fl. 50 cr.

Isaia Enescu invet. 1 fl. 30 cr., Ioan Mănoiu paroch 1 fl. 20 cr., Beni Cloocian 1 fl. 10 cr. Nicolae Părvu 1 fl. 20 cr.

Ioan Stoian, Const. Tișca, Aron Moșoiu, Miron Tătoiu, Dumitru Ripea, Nicolae Duicu, Ioan Lola, Nicolae Pivaru, Nicolau Buta, Nic. Picu, Nic. Anganu, G. Axente, Ion Picu, C. Clinciu, I. Voiculescu, I. Moșoiu paroch, Ios. Enescu univ., I. Pepine, George N. Runcanu, Korzeszky, I. Berariu v. n., Biró Károly, Nic. Lupu Zărnesct, Catinca Pușcariu, Moise Micu paroch, G. Fota, D. Renghea Rășnov, Har. Ungur Tohan, Ioan Cențu paroch, Moise Rășianu primar, Moise Cojanu primar, Georgiu Enescu paroch și Dumitru Tătușea paroch N. Chiroiu inc. câte 1 fl.

Kovács Gábor inv. 80 cr., Safta G. Albusou 50 cr., I. Axente 60 cr., I. Rusu 30 cr., I. I. Pepine 50 cr., I. Strimtu 30 cr., Aron Chițu 50 cr., George Hermeneanu 50 cr.

Cu ocaziunea acesta se aduce din

partea Eforiei mulțumită tuturor preștim. Domni și Dămine, cari au binevoit a contribui și participa la petrecerea noastră și ne-au asigurat o reușită atât morală, cât și materială a petrecerii.

În numele comitetului aranjator:

Nicolau Runcanu,
inv. dirigit.

Rectificare. În numărul de ieri al foiei noastre, în raportul privitor la teatrul german, șirul 7 de sus, în loc de „classicitatea” este a se citi *elasticitatea* și *grățiositatea* în mișcări etc.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 27 Februarie. Foile de sera, între cari „Magyarország”, dau ca sigură știrea, că *disidenții vor reîntra în partida guvernamentală*, și că „partida națională” (apponyistă) se va *declara disolvată* și **va intra în partidul liberal**. Despre acesta însuși Szell a făcut o declarațiune înainte de a merge la Viena. Pe 2 Martie este convocată o conferență a „partidei naționale” la care sunt invitați toți membrii, precum și președinții cluburilor din provincie. În conferența acesta *Horanszky*, președintele partidei, va face propunerea, ca partida națională să se disolve, după-ce între programul ei și programul guvernului, care se va publica, nu mai este nici o deosebire.

Viena, 27 Februarie. Noul cabinet a depus aji jurământul în palatul curții. La depunerea jurământului Szell și Hegedüs s'au prezentat în „disz-magyar”.

Paris, 27 Februarie. Poliția a făcut ieri 17 perchișii domiciliare.

Petersburg, 27 Februarie. Țarul a esprimat Papei adăncă sa părere de rău, că nu i-a succes a face, ca și Vaticanul să fiă invitat la conferența de pace.

Voci din public.*)

Declarațiune.

Am fost informat, că comercianții, cari nu stau cu mine în nici o relațiune comercială, vând semințe diferite pentru economia de câmp, și mai cu seamă semințe de sfeclă, ca semințe Mauthner.

Mă simt dator să declar — pe de-o parte pentru informarea publicului, ce se ocupă cu agricultura, pe de altă parte pentru a scuti pe a intereselor comercianților, cari cumpăra dela mine semințe — că la vândătorii din provincie numai acele semințe pentru câmp și grădini sunt într'adevăr dela mine, a căror împachetare poartă

SIGILUL MEU

sau sunt provădate cu marca înregistrată judecătorească, reprezentând

UN URȘ

sau sunt provădate cu amândouă.

Edmund Mauthner,

liferant de curte ces. și reg. Magazin mare de semințe.

(Budapesta VI, Calea Andrássy 23.)

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta, Redacțiunea nu ia răspunderea.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Dr. Sterie N. Ciurcu.

IX Pelikangasse Nr. — 10, Viena.

Consultațiun cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

„Tătarilor”. E probabil, deci, că forma originală, neetimologisată a versurilor, a fost:

E pre seama *chamului*
Chamului Căpcănilor etc.

Avem așa-dără și în versurile citate un caz destul de instructiv al etimologisirii poporane.

Etimologia poporana, după cele espuse mai sus, e și forma românească *căpcâne*; forma originală e cătcăun, și fazele prin care a trecut cătcăun, pentru-ca să devină căpcâne, sunt probabil următoarele: cătcăun, căpcăun, căpcân, căpcâne.

Da, la nascerea formei căpcâne e foarte probabil să fi contribuit și lectura Alexandriei, numai căt nu în sensul stabilit de d-l Șăineanu. Căpcâne nu e o traducere verbală a lui Skylo-kephalos, sau Peso-glav, ci sub influința acestora forma originală românească cătcăun a fost transformată în căpcân, resp. în căpcâne. Alexandria cu monștrii săi antropofagi cu două capete de căne a putut da numai impulsul la nascerea etimologiei poporane românești. Născută odată prin etimologizare poporană forma Căpcân din cătcăun, a trebuit firesce să și

schimbe și înțelesul original de „hăbăuc” — căci în sensul acesta obvine cuvântul în cele mai multe părți — și să primescă noul sens de monștru cu „cap de căne”, sens, ce rezultă destul de clar din forma etimologisată căpcâne.

Deci *căpcâne* atât ca *formă*, cât și ca *înțeles*, nu e decât rezultatul etimologisirii poporane române. Forma originală a fost cătcăun, și sensul original se pare a fi fost „hăbăuc”.

*

Fiind-că a fost vorba de Alexandria, aminteso și forma *Duciupalu* ⁵⁾, ce ne întâmpină în Alexandriile românești în loc de Bucefalu (grec. Bukephalos, cap de bou), numele calului nădrăvan al lui Alexandru cel Mare. *Duciupalu* în loc de Bucefalu s'a născut probabil tot prin etimologizare pop. prin alăturarea la grupul verbului *a duce*.

(Va urma).

⁵⁾ Ședătoarea III p103, Șăineanu, ag. dicționa universal s. v.

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Februarie 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.95
Renta de corone ung. 4%	97.30
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.45
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.—
Bonuri rurale ungare 4%	96.65
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	161.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	140.30
Renta de argint austr.	101.40
Renta de hartie austr.	101.10
Renta de aur austr.	120.10
Losuri din 1860.	140.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	918.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit	399.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit	368.35
Napoleonori	955 1/2
Mărci imperiale germane	58.95
London vista	120.40
Paris vista	47.75
Rente de corone austr. 4%	101.65
Note italiene	44.25

Cursul pieței Brașov.

Din 28 Februarie 1899.

Bannota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.50
Argint român. Cump.	9.41	Vënd.	9.48
Napoleonori. Cump.	9.52	Vënd.	9.55
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesce Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesce Cump.	10.70	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Sz. 11490—1898. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Ghighinița Niculae brassói lakos végrehajtónak Jenea Constantin Szászvárosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1440 frt. 28 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. bíróság) területén levő a brassói 1745 sz. tjbén fekvő A + alatt foglalt 2828 hrsz. ingatlanra 600 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899-ik évi Május hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor a brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. törv. cz. 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1899 évi Január hó 19-én.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.

Sz. 483—1899. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A közhalmi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina“ tak. és hitel intézet brassói fióktelepe végrehajtónak Buksa Sándor végrehajtást szenvedő elleni 700 frt. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir. törvényszék a közhalmi kir. járásbíróság területén lévő az ágostonfalvi 126. sz. tljkben

S'a sfirșit cu tusea!

Bombóne de cépă

veritabile ale lui **Oscar Tietze**, care au efect grabnic contra tusei, răgușelei, flegmei etc. Numai pregătirea specială a bombónelor mele asigură efectul. Fiă-care observe numele **Oscar Tietze** și **marca cepei**, de-ore-ce există imitații stricătioșe.

In pachete à 20 și 40 cr. Depot principal: **F. Krizan** farmacist, Krensier. Deposit in Brașov și in cele mai multe Farmacii, Droguerii și Băcăniile din Austro-Ungaria. 9—20,478.

Cine voeșce să-și facă COSTUME din stofă bună

și durabilă se ceară dela croitor se-și prezenteze **colecția de mostre** a firmei:

JOHANN STIKAROFSKY,

Bubapeșta, V. Piața Elisabeta 16. Precedura solidă a numitei firme, garantéză un serviciu spre mulțumire. Nu se că-țigă mușterii cu promisiuni de rabat mare, séu cu alte mituirii. Fiole specială pentru croitorii gratis. 2—24,528.

tekvő A + 213 hrsz. kertre 17 frt. kikiáltási árban; a 163. §. alapján Buksa György kántor javára bekebelezett szolgálmi jog érintetlen hagyása mellett. Az ágostonfalvi 209. tljkvbe A + 1441 hrsz. szántóra 21 frt. kikiáltási árban, az ágostonfalvi 214 sz. tljkvbe A + alatt foglalt ingatlan egészére, tehát a tulajdonos társak illetményére is a 156. §. alapján és pedig a 2634 hrsz. ingatlanra 4 frt. kikiáltási árban, további a 156. §. a) és d) pontjai alapján az ágostonfalvi 125 hrsz. tljkvben A + 210, 211, 212 hrsz. 3 faházra 480 frt. kikiáltási árban, az ágostonfalvi 213 sz. tljkvben A + 313, 314 hrsz. kaszálóra 104 frt. kikiáltási árban, az ágostonfalvi 240. sz. tljkvben A + 220. 220/1 hrsz. szántó és cziheresnek a végrehajtási törvény 156 § a) pontja alapján Buksa Sándort illető 1/3 részére 101 frt. 50 kr., 1993, 1994 hrsz. kaszáló-és szántóra 53 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a tennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi Aprilis hó 20 ik napján d. e. 9 órakor Ágostonfalván megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 30%-át végrehajtó kivételével készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kőhalom, 1899 évi Január hó 25-én.

A kir. tszék tlkvi hatósága.

Dr. VORSATZ, kir. aljbíró.

Antreprise de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghețe al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul séu de înmormântare bogat asortat in cari tóte obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot că-păta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depu de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **canuni** pentru monumete și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumete de **marmură**, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** vënd. pentru **copii**, precum și **cioclii.**

Comande întregi se eșcută **prompt și ieftin**, i au asupra-mi și **transporturi de morți in străinatate.**

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

3—*

A V I S!

Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potă face și renoi și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonați să binevoiască a arăta in deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultima.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Preparatele de maltă pentru debili și bolnavi ale lui Johann Hoff.

Beură sănătósă de maltă a lui Johann Hoff.

Un mijloc de întărire la slăbiciune, a funcțiunea neregulată a organelor stomacului, peptului și forțe aprobat la recovalescență.

Prețul unei sticle 75 cr., 5 sticle franco 3 fl. 75 cr.

Mai mult de 10 ani cumpăr dela D ta bere de maltă, cum și celelalte preparate de maltă. Singurul mijloc, care au însășat pe consorta mea. Vē rog amī mai trimite.

Böger, Viena Hofmühlgasse,

Estract de maltă condensat a lui Johann Hoff.

Mijloc de vindecare pentru bólele plămânilor, catar la gâtles, tuse învechită. De recomandat cu deosebire ca medicament pentru copii bolnavi de organele respirației. Este plăcut de luat.

Prețul unei sticle 1 fl., 5 sticle franco 5 fl.

Preparatele de maltă al D tale sunt adevărat medicamente bune și întăritóre. Vē rog amī trimite érăși 5 litre Estract de maltă condensat, un Klgr. Chocoladă de maltă, 1/2 duzină bombóne de maltă pentru pept.

G. Fischer maior, Oradea-mare.

Ciocolată de maltă pentru sēnătate a lui Johann Hoff.

Probată ca mijloc vindecător la slăbiciuni, anemie, nervositate, insomnie, lipsă de apetit. Are gust bun, este forțe hrănitóre și are efect bun la copii slăbiți.

Prețul unui pachet 1 fl.

Ciocolata de maltă este forțe esec lentă. Eu am ordonat acéstă ciocolată la dureri cronice de stomac, gălbinate, on bun succes.

Dr. Nicolei medic in Triebel.

Bombóne de maltă pentru piept a lui Johann Hoff.

Mijloc vindecător pentru tuse, răgușală, flegmă, cu deosebire la catar bronchial. Aceste bombóne se pot lua după plăcere, fără a împedeca mistuirea.

In cutie à 10 cr., și pachete à 30 cr.

De minune m'am vindecat de tuse cu întrebuințarea bombónelor de maltă. v. Zeilitz-Neukirch, Waldenburg.

Bombónele D-tale are efect esecient la suferințele de tuse și asthmă ale nevestei mele.

Busch, paroch, Weischütz.

Deposite in Brașov: Farmacia, Victor Roth, Fr. Stenner, E. Kugler, E. Jekelius, Jul. Hornung, la prăvălia Demeter Eremias nepoții.

Depositul general pentru Ungaria: **Apoteca Josif v. Török**, Budapest, Király-utca 12.

Prospecte cu prețuri curente gratis și franco.